

IZLAZI SVAKE
— SUBOTE. —
Preplata
5 Din. mjesечно.
Tromjesečno
Din 15.-
Oglaši
po cijeniku.
Č. k. rač.: 37.202

PRIJORSKA TEVJEĆ

UREDNISTVO i
UPRAVA
lista nalaze se u
općinskoj zgradi
(bivša kuća
Mattiazzii) II. kat.
Telefon
interurban br. 47

Broj 17.

Šibenik, subota 14. studenoga 1931.

Godina I.

Spas domovine - najviši je zakon!

Značajan dan je prošao. Minulo je očekivanje puno nervoze, a i zebnje, koja je ispunjavalo dušu svakog pravog i iskrenog patriote pred izbore osmoga novembra. Radilo se o vjeri i pouzdanju u svijest našeg naroda, kojeg su zavađači sa svih strana pozivali da okrene leđa današnjem državnom poretku i da apstiranjem od izbora omogući stvaranje onog kaosa, koji tako željno očekuju svi naši brojni susjedi. Letjeli su mnogobrojni papirići, letci i natpisi, proturavani većinom iza državnih granica, — a neodgovorni individui primali su ih i dalje među narod širili, ne shvaćajući posljedice svojeg djelovanja. Radilo se o biti ili ne biti. Narod je stajao pred dilemom: ili da potpiše sam sebi smrtnu presudu, ili da svojim glasanjem učvrsti državu, naciju i svoju samostalnost u sklopu država i sukobu interesa. Kušnja je prošla i država je sačuvana. Tko je god imao volje i prirodne dalekovidnosti da uoči zamislost odluke, koja je imala da padne osmog novembra, taj je progovorio svojim glasanjem za državu i poredak.

Neki su, zavedeni, ostali kod kuće, ali oni se bez iznimke danas kaju, jer uvidješe da su osamljeni, pobijedeni i neznatni. Zasjenila ih je veličina narodne odlučnosti, utukla ih je svijest većine, da je ova država iznad svega. Ova svijest je progovorila kroz milijune grla, ona se ispoljila kao instinkt samoodržanja, kao odlučna volja, da se slavensko ime i slavenska riječ ne smije izgubiti zato, što kapriji pojedinaca traže postupak, koji do toga vodi. Progovor je rezultat, koji je sintetiziran u pobedi države kao cjeline. Nijesu pobijedili pojedini kandidati, ne, nijesu su imena bila samo nužna forma preko koje se moralo doći do pravog i uvrišenog cilja; njihove su ličnosti bile samo jedno pomagalo biračima, da im osvjetle i pročiste put, kuda se je imalo zakro-

čiti. Kandidati su bili tu, njih se nije moglo mimoći, jer je glas za ideju bio vezan glasom za njihovu ličnost. Ne može se stoga i ne smije se zamjeriti nijednom rodoljubu za to, što je glasajući za stanovitog kandidata ili što je radeći na tome da i drugi za njega glasuju, — tobože pao pod lični utjecaj tog kandidata i stavi se u njegovu isključivu službu. Ogoruća većina Šibenčana i stanovnika Šibenskog sreza dala je svoj glas ideji i želji da se sačuvaju dosada stecene narodne i državne tekovine, a sreski kandidat je nuzgredice izašao na površinu, kao više ili manje prikladna ličnost za zastupanje interesa ovoga grada i ovoga sreza. Radi ličnosti kandidata nije se smjelo praviti kompromis sa idejom, jer makar pojedini kandidat i ne bio najprikladniji i najpozvaniji za svoj položaj, ipak je on bio nužni put preko kojega je trebalo proći da se dođe do jedinog velikog cilja. U biranju tog puta narod je izabrao onaj, koji mu je bliži i poznatiji, što je prirodno i razumljivo, — jer nepoznati putevi, makar im se i znau konac, ipak izvrgavaju čovjeka pogibelji da zapne nogom o kakav kamen, ili da se ogrebe o kakev sakriveni trn.

Pobjeda osmog novembra jest dakle pobjeda države a ne pobjeda partije ili kandidata. U tome se ovi izbori razlikuju od svih dosadašnjih, koji su partije i ličnosti stavljali na prvo mjesto, a državu i ideju smatrali sporednom okolnosti, ne toliko važnom i odlučnom. Iz ovog kontrasta odskoče baš veličina nedjeljnog plebiscita, u njemu se zrcali veliki napredak shvaćanja i smisla za državnu zajednicu, za njezinu cjelinu i moć. Sada tek možemo mirnom dušom pogledati u našu budućnost, sigurni da smo na pravom putu i svijesni da nešto značimo među narodima, koji nas opkoljuju. Cilj je postignut: država je ojačana i sačuvana za sva vremena.

Hvala zato narodu i njegovoj svijesti!

Zadaci novog parlamenta

Izbori za Narodnu Skupštinu prošli su i 7. decembra sastaće se po prvi put novi jugoslovenski parlament, da započne svojim radom oko rješavanja brojnih državnih i narodnih pitanja. Novi parlament biće sasmati različit od prvašnjeg i po svojem sastavu i po ciljevima, radi kojih je stvoren. Dok je prije Narodna skupština bila samo krvava arena za međusobna lična i partijska razračunavanja, ona će odsada biti mjesto za trijezno i ozbiljno raspravljanje o potrebama naroda i o dalekosežnim pitanjima definitivnog uređenja države i osiguranja njezinog prestiža u svijetu. Mjesto prvašnjih jalovih borba i natezanja oko prevlasti jedne ili druge zastave, mjesto ličnih, zagržljivih napadaja i uvreda, mjesto uzaludnog prepričanja oko suvišnih plemensko historijskih pitanja, koja su već i vragu dodijala i koja su bila uzrokom negdašnje besmislene, luksusne i ubitacne politike narodnih predstavnika, doći će na red ozbiljni i stvarni problemi državnog i narodnog života, koje su druge nacije već davno riješile, zahvaljujući svijesti i političkom odgoju svojih partijskih vođa.

U ovom velikom kompleksu zadataka, koje ima da izvrši naš novi parlament, ističe se u svoj svojoj zamašnosti i neodloživosti živa potreba, da se već jednom pređe na konačno uređivanje bezbrojnih socialnih problema, koji jednako interesuju i naše gra-

dove i naša sela. Danas, kada je država uređena i dobila svoj definitivni oblik, ostaju nam jedino da riješimo baš ova pitanja, čiju golemu važnost je suvišno posebice isticati. Na ovom polju dosada nije kod nas gotovo ništa učinjeno. Osim pitanja agrarne reforme, sve je drugo ostalo nedirnuto i neriješeno, i ako je duh današnjeg vremena imperativno zahtijevao, da se hitno udovolji životnim potrebama širokih seljačkih i radničkih masa. Mi do danas nismo uspjeli niti toliko, da barem postavimo nužne principe našem socialnom životu Zakoni, koje je donosio negdašnji

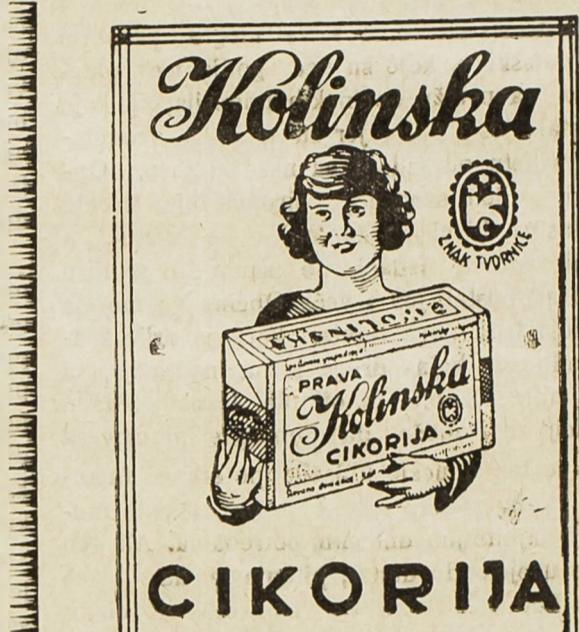
ŠKOLA STRANIH JEZIKA po metodi Berlitz u Šibeniku

preselila se je iz dosadašnjih prostorija u zgrdu g. N. Rossi u ulici Kr. Tomislava II. kat

Otvara nove tečajeve sa 1. novembra za početnike i naprednike.

Podučava se: Engleski, Njemački i Francuski uz savršenu metodu sa odličnim načinom učenja. — Posebni tečajevi za književnost i trg. dopisivanje. —

Upisiv inje i potanje obavijesti dnevno u školi.

UKUSNA I ZDRAVA
je
KOLINSKA KAVA

parlament, bili su zasnovani na zastarjelim teorijama, odbačenim od dvadesetog stoljeća i neprikladnim, da unesu harmoniju i solidaritet među društvene klase našega naroda. Socialno zakonodavstvo nije ni izdaleka postiglo one rezultate, koji su se od njega očekivali, jer je nedostajalo potrebitih principa i određenog pravca. Nitko od bivših političara nije isao za tim, da tačno odredi u detaljima svoj socialni program i da prema njemu uputi svój rad. Sve je to bilo tek jedna zbrka svih mogućih fraza, naklapanja, vrludanja od desna na lijevo, lažnih obećanja i t. d. Ali od toga nitko nije imao koristi. Široki slojevi manuelnih i intelektualnih radnika ostali su i dalje bez ikakove zaštite, izvrnuti slobodnoj volji bogatih i moćnih, često proganjani i izrabljivani od domaćeg a pogotovo od stranog kapitala, i u takvim prilikama počeli su pomalo da sve više prisluškuju slatke riječi i lažna obećanja onih, koji bi željeli da preko nesretnih radničkih i seljačkih ledja, ognjem i krvljaju, zavladaju svijetom.

Naš novi parlament mora da kreće sasvim drugim pravcem. Oni više ne treba da se bave sitnim stancarskim i plemenskim razmiricama i zato sav njegov rad treba da bude upućen na ovo drugo polje. Nakon što se svestrano prouče ovi zamašiti problemi, mora se definativno odrediti pravac našeg budućeg socialnog života. Treba da se modernim socialnim reformama, koje će odgovarati duhu i potrebama današnjeg vremena, osigura pristojan život svim građanima Jugoslavije. Treba naročito zaštiti radničke, seljačke i namještenečke mase, da im život ne bude više ispunjen gorčinom i prokletstvom. Mora se podići njihov životni standard i obezbijediti njih i njihove porodice za slučaj bolesti, nezaposlenosti, starosti i smrti. Treba u jednu riječ stvoriti sve uslove za sretran život milijuna onih, na kojima država počiva i koji su njezin najjači temelj. Treba dakle unijeti sklad između rada i kapitala i stvoriti novu, modernu državu, u kojima će svi građani bez razlike naći zadovoljstvo, mir, boljšak i sreću. To su prvi i najvažniji zadaci novog parlamenta Jugoslavije, kojem su Kralj i narod dali moć i veličinu!

Dr. Marko Kožul izabran za narodnog poslanika za srez Šibenik.

Na nedjeljnim izborima za Narodnu skupštinu izabran je za narodnog poslanika za srez Šibenik g. Dr. Marko Kožul, advokat iz Šibenika. On je dobio 6783 glasa, a protukandidat g. Manfred Makale 1196. U Šibenskom srezu glasovalo je svega 49% birača.

Općinske finansije

Današnja općinska uprava odmah je od prvog dana, kada je preuzeila svoju dužnost, zavela najstrossiju štednju u svim općinskim poslovima. Već u ono vrijeme opazili su se sve jasniji znakovi nastupajuće ekonomske krize u svijetu i ovakova mjera općinske uprave bila je neophodno potrebita. Rezultati su bili vrlo povoljni, jer se je uspjelo bar u toliko, da su se mogli redovito pokrivati oni najnužniji općinski izdaci kao plate općinskih činovnika i namještenika, uzdržavanje općinskih poduzeća i objekata i slično. Javni radovi, koji nisu bili od najhitnije potrebe, morali su se međutim sve više reducirati i svesti u pravo na minimum. Učinjeno je dakle sve moguće, da se princip štednje u općinskom gospodarstvu provede do najveće mjere.

Međutim uza sve ovo nije se moglo potpuno sviadati sve poteškoće, koje su već godinama omale normalnu ravnotežu općinskih finansija, a koje su danas postale još i veće, jer su se teske ekonomske prilike u svijetu odrazile i na naše krajeve. Općinski prihodi, uslijed sveopćeg osiromašenja širokih slojeva građanstva, bivali su danomice ne manji, a oni najnužniji redoviti izdaci ne samo što se nisu smanjili nego su postali još i veći. Općina je morala primiti na svoja leđa nove terete, koja je prije snasala država odnosno koja druga javna institucija, a pokrića za njih nije bilo ni otkuda. Jasno je, da u takovoj situaciji ne može da pomogne ni najveća štednja. Ona je tek donekle ublažila poteškoće finansijske paravi i omogućila, da se je bar dosada moglo udovoljiti najhitnjim dnevnim potrebama. Ali ako se je u tome uspjelo do danas, pitanje je, da li će tako biti i u budućem. Treba da uzmemo u obzir, da bijeda u naroda postaje sve veća i da se općinski prirezi ni izdaleka ne mogu više utjerati u onoj visini, kao što je to pred nekoliko godina bilo moguće. Općinske daće su također podbacile a i mnogi drugi općinski nameti. Izdaci su se naprotiv sve više gomilali. Povećali su se kamati na općinske dugove, nadošlo je uzdržavanje općinskog redarstva, trebalo je davati sve veću pripomoć stotinama siromašnih seljačkih porodica, moralo se je trositi za dovršenje novih škola i popravak starih, koje su se već počele rušiti itd. itd. Pa kada se sve ovo uoči, postaje svakome jasno, da jedna siromašna općina, kao što je sibenska ne može više da to izdrži i da njezinu finansijsku stanje, usprkos najvećoj štednji, mora da iz dana u dan bude sve to gore, a dokle će to ići i kako će se svršiti, to nitko nezna.

Ovakove teške prilike sibenske općine, koje su se uslijed sveopće nestasice novca u posljednje vrijeme još više pogoršale, imperativno traže, da se čim prije nađe nekakav izlaz iz te nemoguće situacije. Način rješenja može biti samo jedan, a taj je da država skine sa leđa općine one terele, koje ona ne može da izdrži ili da se jačim subvencijama iz državnog budžeta potpomognе općini u snašanju njezinih finansijskih obavaza. Drugog izlaza iz ovakog stanja uopće neima, jer bi bilo iluzorno i pomisli na povećanje dosadašnjih općinskih prireza ili drugih nameta. Vjerujemo stoga, da će ovo naše stanovište prisvojiti i nadležni faktori u kr. vladu, da će uočiti bezizglednost današnjeg položaja sibenske općine i da će odrediti shodne mјere, koje bi bar do nekako ublažile ove teške prilike, jer inače nema nikakova izlaza.

Subotnji raport

Slušao sam jednom razgovor o vinskoj krizi, i u duši sam davao pravo govorniku, koji je tvrdio da bi tu krizu mi sami mogli riješiti - - - kad bi smo više pili. I zbilja misljah, — kad bi se našlo načina da se našim Šibenčanima grla prošire — po-drumi bi začas ostali prazni. Ali kako, da natjerat našeg čovjeka na piće, kad ko lud od njega bježi; kako da ispraznis baćve, kad nema gdje da ih izlijes. Našao se ipak domisljat čovjek i iznio, bogme, stvaran predlog. Iskustvo ga podučilo i nije pogrijesio. Predložio je vrlo jednostavnu stvar: proširenje izborne alkoholne prohibicije za sva vremena (ali naravno, bez izbora). Zatvori krčme, točione, podrume i pivare, zabrani narodu da pije, pa da vidiš, kako će žđa izjedati svačije grlo i kako će se baćve prazniti. Vinske krize će začas nestati sa dnevnog reda, a sibenski vinogradar — morati će kupovati šećer.

* * *

LUČKI RADOVI U SJEVERNOJ DALMACIJI

Kroz posljednje vrijeme pomorske građevinske vlasti pokazale naročitu su aktivnost pri uređivanju i popravljanju pristaništa po našim primorskim mjestima sjeverne Dalmacije, naročito u bližoj okolini zadrskoj. Prošlog ljeta popravljena su pristaništa, u Prekom, Bibinjama i Diklu, a sada su već započeli radovi oko usavršenja i popravka pristaništa u Lukoranu i Sutomišćima. Kroz najkraće vrijeme ima se započeti također izvadanjem potrebitih lučkih radnja u selu Privlaci, gdje je uz potporu države, i privatna inicijativa seljana mnogo doprinijela, da će njihovo mjesto moći dobiti dočeno pristanište. Moramo istaknuti, da se osjeća žurna potreba izgradnje pristaništa u Petrcanima kod Zadra, te u ninskem Zatonu, koja mjesto nestrpljivo čekaju da i ona dobiju prikladnu obalu, toliko potrebnu za svakodnevni pomorski promet. No ovaj čas moramo se sjetiti još jedne žurne i potrebne lučke radnje, a to je dovršenje gradnje ovog našeg šibenskog pristana, koji eto već godinama čeka, krnj i nedovršen, kad li će da bude odobren onaj toliko razvikan kredit, za njega namijenjen. Interesirali smo se i za ovo, te kako čujemo, izgleda, da će se skoro pristupiti i ovome radu.

Govoreći o lučkim radnjama u sjevernoj Dalmaciji, ne smijemo mimoći niti propustiti da istaknemo potrebu iskopa po našim lukama. Ima već punih 20 godina otkada je gliboder po posljednji put pročistio naše luke i kanale. Onda se to radilo po redu i sistematski, te je gliboder svako par godina obilazio naša pomorska mjesta i vadio mulj. Kroz posljednjih 20 godina toliko se toga mulja nakupilo po našim lukama, da je doista došlo krajnje vrijeme, da se pristupi čišćenju. Razumljivo je, da je uslijed ovoga, u mnogim lukama otešan pomorski saobraćaj, a ako se nadležni ne maknu, taj će saobraćaj biti skoro onemogućen. Osim toga i radi higijenskih razloga osjeća se potreba, da se naša primorska mjesta očiste od gliba i nečistili, jer su to legla svakovrsnih bolesti, navlastito malarije, koja toliko hara po ovim mjestima. Nadamo se, da će se uz dobru volju lako naći i sredstava da se ovi radovi po našim sjevero-dalmatinskim lukama što skorije izvrše.

SPORT

Klubovi pozivaju našu „Krku“ u Savez.

— „Krka“ pred novim zadatcima rada.

Akcija zagrebačkog kluba „Gusar“, koja je imala svrhu da kod veslačkih klubova u državi poduzeće inicijativu za zajednički poziv „Krke“ da pristupi u Veslački Savez, — našla je jednodušan odaziv skoro svih klubova u državi. „Krka“ svakodnevno prima pismene pozive iz svih krajeva države; reprezentanti veslačkog sporta traže njezinu saradnju, traže njezine stasite veslače da u interesu našeg nacionalnog veslačkog sporta pristupe zajedničkom radu oko što bolje i uspešnije reprezentacije naših boja na ovogodišnjim evropskim šampionatima, koji imaju da nam osvjetljuju lice pred cijelom Evropom.

Klub „Krka“ kroz najkraće vrijeme ima da stvari svoju odluku. Ta će biti pozitivna, to je nedvjeđeno, jer zaključak prošle izvanredne skupštine društva u-

pućuje nas na to. Ipak trebati će, više radi forme, da još jednom prije definitivne odluke, skupština društva odobri ovaj posljednji akt konačnog povratka u Savez. — „Krka“ će se dakle kroz najskorije vrijeme naći pred velikim zadatkom. Nači će se pred širokim poljem športskog rada, na kojem će morati da opravda sve one lijepo nade, koje cijela naša športska javnost u nju polaze; morati će da se pokaže dostoјnom važnosti, koja joj se pridaje u veslačkom športu i radi koje danas veslački klubovi poduzimaju sve moguće da je privuku na aktivni rad i takmičenje.

„Krka“ dakle danas, više nego ikada dosada, ima dužnost da se sa najstrožom ozbiljnošću i najžilavijom strajnošću prihvati posla; ona mora sve svoje sile upotrebiti i cijelo svoje nastojanje upraviti pravcem oko što bolje i savršenije pripreme svojih momčadi za skora takmičenja. Nema žrtve, koja ne bi zasluživala da se prinese, za postignuće ove svrhe, jer u protivnom slučaju, jednim ciglim časkom „Krka“ će da izgubi svoju staru slavu, a brojne lovorike divnih pobjeda iz nedavne prošlosti, izgubit će svoj miris i usahnut će za sva vremena. Ovu dužnost, koju su „Krci“ nametnule prilike i situacija, u kojoj se danas ona nalazi — treba ispuniti kako treba. To će biti izvršeno samo onda, ako svi građani bez razlike neštećno i požrtvovno budu slijedili primjer današnje uprave društva, te ako budu doprinjeli, ne samo aktivnim radom, već i novčanim žrtvama, da se stvari temelj na kojem će se zidati zgrada budućih športskih uspjeha.

Svatko zna, da je dobra spremna momčadi uvjetovana nabavkom stručnog učitelja veslanja; svatko želi i na sva usta priča, da taj učitelj mora što skorije doći, ako se reflektira na nekakav plasman prigodom šampionata. Pitamo mi sada sve ove dobromisliće članove i nečlanove društva, da li su oni voljni doprinijeti nešto sa svoje strane i žrtvovati barem neznatan obol, da se ta želja ispuniti? Ne može se tražiti, da „Krka“, koju svi smatramo svojom i kojom se svi dičimo kad pobijede, bude prepuštena sama sebi u momentu, kad se treba spremiti za te pobjede. Ne može se stavljati kojekakve zahtjeve niti isticati brojne želje, ako se time ujedno ne veže spremnost vlastitog pregaranja za postignuće tih želja i zahtjeva. Prema tome, ako hoćemo da „Krka“ ispuniti naše nade, kao i nade, koje u nju polaze jednodušno naša športska javnost, mora da svi poradimo već sada, da se omogući provedenje svih pripravnih radnja, e da u rano proljeće naš osmerac spremni, snažan i tehnički dotjeran projuri u svakodnevnom treningu šibenskom lukom praćen pogledima brojnih njegovih ljubitelja.

Jedino tada uspijet ćemo da ispunimo nade, koje se polažu u kršne šibenske veslače, i da pokazemo pred svijetom, da šibenski momci znaju braniti ponos svog grada i svoje države, kad se to od njih traži.

Nakon stečaja općinske štedionice u Biogradu n.-m:

Kr. Žemaljski sud u Šibeniku postavio je za stečajnog sudiju općinske štedionice u Biogradu n.m.g. Dra Franu Kalinu, starješinu kotarskog suda u Biogradu a za upravitelja stečajne mase g. Ivu Stanoša, kr. bilježnika u Biogradu. Prvi vjerovnički zbor određen je za dan 23. novembra ov. god. a opće ročište za ispitivanje tražbina za dan 18. februara 1932 god.

Općenito se vidi, da su profesori rastrešeni ljudi. I u Šibeniku smo skoro imali priliku da se o tome uvjerimo. Bilo je to u kafani „Krka“. Jedan ostariji profesor klasične i staroslovenske filologije htio je da izđe iz kafane. Uzme kisobran i zatakne mu ručicu za unutarnji prsnji džep kaputa; pruži zatim ruku za vješalicu i uzme šešir, ali u taj čas, već je zaboravio na kisobran. Okrene se lijevo i desno, zaviri u svaki kutić, ali kisobranu nigdje nema. Gdje je taj kisobran? Uzbunila se kafana, uskomešali se konobari — ali zaludu, kisobran se izgubio. Sreća da nije vani padala kiša, jer bi inače naš profesor bio do kože pokisao — premda mu se kisobran njihao pod kaputom.

* * *

Ovih dana su sve zagrebačke novine pune detaljnijih izvještaja o krvavoj vojni, koju je gradski magistrat poveo protiv hiljada divljih štakora u staroj klaonici. Već se javljaju i prvi podaci o poginulim „neprijateljima“. Međutim ja bih predložio za-

grebačkoj općini, da ovaj rat obustavi i da posebnim vlakom dopremi sve te štakore u Šibenik. A mi ćemo ih ovdje oboruzati malim puškicama i sabljevcima i otpremiti ih preko mora prema zapadu . . . Tko zna, kako bi svršila ta šaljiva štakorska vojna!

Zatvorila su se biralista, a izborni rezultati proleće začas od usta do usta. Odobravanja, klijanja i neizostavna povorka. Čak i „rakete“ su zasinule na poljani, ali ipak svijet gleda, sluša i kao da nešto očekuje. Pitam jednog prolaznika: „Što to otezikavaju ovi ljudi?“ — „Još pitaš, al' ne vidiš, da čekaju kad li će zvono na starokatoličkoj crkvi da zaslavi.“

KUPUJEM novogradnju od jednoga ili dva stana sa vrtom. Plaćam 150-200.000 Din. u gotovu. Za adresu obratiti se tiskari. Vitaliani

* * *

Šibenska kronika

Budućnost „Primorske Riječi“ potpuno je osigurana!

Izlazeći danas sa 17 brojem „Primorske Riječi“, moramo da konstatiramo jednu radosnu činjenicu, koja najjasnije pokazuje uspjeh našega rada u ovom kratkom vremenu. Danas smo morali već po treći put povećati nakladu lista i to u znatnoj mjeri, jer je broj naših preplatnika narastao na trostruko kroz posljednji mjesec dana. Bez ikakove propagande sa naše strane, ljudi su se sami počeli javljati iz svih krajeva sjeverne Dalmacije, tražeći da ih preplatimo na list. I danas više nema ni najzabitnijeg sela, u kojem se nebi čitala „Primorska Riječ“. Tako na pr. samo jedno jedino selo u zadarskoj okolini prima 35 brojeva našeg lista. A svakog dana neprestano primamo nove prijave pa čak iz onih malih mjestila, za koje, da pravo kažemo, nismo ni znali da postoje. Ovakav neočekivani odaziv našega pučanstva, koji je potpuno shvatilo vrijednost ovog jedinog javnog glasila u sjevernoj Dalmaciji, još nas više uvjerava, da smo krenuli pravim putem i daje nam snage i volje, da još življe i svestranije produžimo svoj nesebični rad za boljšak, napredak i sreću siromašnog i zapuštenog naroda u ovim krajevima. Kad je naš list počeo izlaziti, bilo je nekih, koji su nam proricali vrlo kratak vijek. Međutim, prožeti energijom i voljom, koju nam pruža mladost, zaneseni vjerom u bolju budućnost našega naroda i ljubavlju za svoj kraj, čiju smo bijedu i nevolju i sami iskusili, mi smo se samo nasmijali na tak naplašuju malodušnih ljudi. I evo danas sa ponosom možemo istaći, da su se naše nade potpuno ispunile i da je budućnost „Primorske Riječi“, tog jedinog branjoca interesa Šibenika i sjeverne Dalmacije, potpuno osigurana. Dok živimo mi, živiće i „Primorska Riječ“! I sada, poslije svega ovoga, mora svakome biti jasno, da naš list ne ovisi i neće ovisiti o volji pojedinaca i da oni, koji danas vode „Primorskiju Riječ“, nisu navikli da prave uzmak bilo pred njim!

Promocija našeg sugrađanina. Naš sugrađanin gosp. Dimitrije Machiedo, sin ravnatelja mjesne banovinske bolnice g. Dra Jerka Machiedo — položio je doktorat na zagrebačkom pravnom fakultetu posljednji rigoroz, te će ovih dana biti promoviran na čest doktora prava. Mladom doktoru naše srdačne čestitke!

Radnička konferencija. Šibenska podružnica Saveza zanatljskih radnika održala, u nedjelju 15. ov. mj., u 11 sati prije podne, u prostorijama čitaonice Radničke Komore, konferenciju, kojoj će prisustovati sekretar Radničke Komore u Splitu g. Bogoljub Čurić. On će govoriti o aktuelnim radničkim pitanjima i protumačiti novi obrtni zakon.

Promet šibenske luke kroz mjesec septembar 1931. Kroz mjesec septembar ove godine promet šibenske luke iznašao je ukupno 99.686 tona. Od toga pada na jugoslavenske parobrode 67.711 tona, a na talijanske 31.975 tona. Parobrodi ostalih nacija nisu kroz taj mjesec saobraćali sa Šibenikom.

Ako usporedimo ovaj promet sa onim ostalih vodećih luka na Jadranu kroz isti mjesec, vidjet ćemo da je Šibenik tek na četvrtom mjestu. Nadmašuju ga: Split sa 260.722 tona, Dubrovnik sa 178.758 tona, te Sušak sa 125.091 tona. Kako vidimo, Šibenik se učvrstio na četvrtom mjestu i nema nade da bi se makao sa ovoga mesta.

Ovih dana izlazi **Novi Vozni Red** Br. 2. za Šibenik, sa svim parobrodarskim prugama i vezama iz Sušaka do Kotor, Albanije i Italije, sa svim željezničkim prugama, tarifama i t. d. Važi od mjeseca oktobra o. g. a nabavlja se svugdje kao i kod mjesnog Putničkog Ureda i izdavača Tiskare E. Vitaliani i Sin - Šibenik.

Delegat šibenske općine na konferenciji za utvrđivanje vozognog reda. Jučer se je održala u Splitu konferencija pretstavnika svih zainteresovanih ustanova, na kojoj se je raspravljalo o izmjenama i nadopunama parobrodarskog vozognog reda za godinu 1932-1933. Kao delegat šibenske općine konferenciji je prisustvovao g. Dr. Ilija Despot, koji je dobio detaljne upute od općinskog upraviteljstva u ovom pitanju.

Rapalski Dan.

Šibenik je sinoć na dostojanstven način komemorirao obljetnicu tužnog Rapalskog Dana. U 7 sati održan je veliki narodni zbor u dvorani Sokolskog društva, koji je u ime Jugoslovenske Matice otvorio prof Jerko Gršković dirljivim i oduševljenim riječima, evo-cirajući uspomene na čas zaključka Rapalskog ugovora i iznašajući njegove sudobnosne posljedice. Poslije njega govorio je prof. Josko Batinić o vjekovnoj borbi našega naroda za more. Mnogošto sakupljenog naroda oduševljeno je pozdravilo izlaganje govornika.

Podružnica domaće tvornice cipela „PEKO“ u Šibeniku

Ovih dana otvorite se u Šibeniku podružnica naše poznate domaće tvornice cipela „PEKO“ iz Tržića u Sloveniji. Ovo je naša najstarija i najveća tvornica cipela u Jugoslaviji i njezino ime zašlo je do posljednje naše varoši i sela. Solidnost ove firme na glasu je u cijeloj zemlji. Njezine cipele ističu se prvakom izradbom i jeftinicom, kojoj nema konkurenkciju. Kapacitet tvornice je vanredno velik, jer pjezine podružnice, koje se nalaze u svim većim jugoslavenskim gradovima, proširele su svoju trgovinu među sve slojeve naroda. Tvornica u Tržiću radi najmodernijim strojevima i izrađuje cipele svih kvaliteta i svih mogućih fazona.

Naše građanstvo primilo je stoga sa zadovoljstvom vijest, da ova renomirana domaća tvornica otvara i u Šibeniku svoju podružnicu. Naš grad obogatiće se s još jednom moderno uređenom trgovinom, koja će svakako privući pažnju čitavog pučanstva.

Akcija Narodne Ženske Zadruge za uvađanje sveopće štednje

Pomožimo bijednima i nemoćnima!

Preksinoć je upravni odbor Narodne Ženske Zadruge u Šibeniku održao svoju redovitu sjednicu. Na istoj se je pretreslo pitanje, kako će se ove zime što više pomoći, i obiljnije nadariti siromasi našega grada. Bojati se naime da će naš siromašni svijet ove zime teško stradati. Narodna Ženska Zadruga dijeli svake godine za Božić siromasima novac, hranu ili odjeću. Ove će godine radi teške opće oskudice nabaviti i podijeliti veću količinu hrane. Hoće da bar Božić bude manje oskudan. U tu će se svrhu obratiti svim gradjanima. Ovi treba da je potpomognu, kako bolje budu mogli, jer su joj sredstva veoma slaba i ograničena.

(Nastavak na IV strani)

d. z. o. z.

domaća TVORNICA CIPELA Tržić - Slovenija otvorice
slijedećih dana svoju novu, najbogatije sortiranu,
podružnicu u

ŠIBENIKU

Ulica Kralja Tomislava br. 118. kod Zadružne Gospodarske Banke

Ujedno je na istoj sjednici bilo pretreseno i pitanje uvađanja sveopće štednje. Zaključeno je, da se pozovu sve šibenske žene, a naročito članice neka što moguće više porade u tom pravcu. U prvom redu mora se pri svim ovogodišnjim zabavama, plesovima, čajankarna i sijelima suzbiti svaki luksus. Ovaj bez dvojbe u ovako teškim općim prilikama djeluje zlo u više smjerova, a najskoli u socijalnom. Zbog toga neka se gospodje pri rečenim zabavama ne ističu luksusnim toaletama, dapače obratno neka se ističu što skromnijim odijelima. Samo opća štednja, a osobito suzbijanje svakog suvišnog troška, može svima omogućiti da što više pripomognu gornjoj akciji. Time će svak pokazati razumijevanje za današnje iznimno teško stanje u svijetu.

Ovako giasi saopćenje, koje nam je dostavila Narodna Ženska Zadruga o zaključcima spomenute sjednice. Čitav Šbenik pozdraviće sa najvećim priznanjem ovu plemenitu akciju šibenskih žena. Vremena, u kojima živimo, teška su i ozbiljna, i zato jedan ovakav gest može se samo najtoplje pozdraviti i istaći kao primjer svim ljudima. Samo sveopća štednja može da nas spasi u ovom času, a svako luksiranje i bezpotrebo trošenje novaca znači izazov za hiljade onih, koji sa neizvješću očekuju nastupajući zimski. Poduprimo sloga svi ovu akciju naših žena, odbacimo svaki luksus i pružimo pomoć svojoj braći, koja stradaju u bijedi i siromaštvu!

Tonfilm

Ton-Kino „Tesla“

Izvještavamo cij. posjetioce da nam je uspjelo napokon zaključiti po cijelom svijetu najobljubljenije ton-jurnale: „Fox Movietone Novosti“, te ćemo iste svake nedjelje davati kao nuzprogram uz vrlo dobre i očarvane filmove. Sve što se događa bilo gdje — dramatična, važna, interesantna, što se događa danas, poslije nekoliko dana vidjećete i čuti u našem kinu i to točno onako kako se je dogodilo.

SUBOTA:

100% tonfilmska opereta na francuskom jeziku

Le Million

Vrlo uspјeli tonfilm modernih šlagera, u kojem pjevaju i igraju članovi pariške opere i čuvena pariška primaballerina Annabella.

NEDJELJA:

Kao nusprogram donosi prvi „Fox Movietone“ journal sa različitim svjetskim znamenitostima, velikim ličnostima i aktuelnim događajima, zatim

100% tonfilmsku operetu, koja je oduševila publiku čitavog svijeta:

Božanska noć

Tonfilm divnog sadržaja iz života jedne pjevačice, koja je bila željna ljubavi, slave i bogatstva.

U naslovnoj ulozi najslavnija britanska pjevačica — primadona londonske opere:

Evelyn Laye

i popularni američki tenor

John Boles

Film se razlikuje od drugih divnih lirskega sadržaja i vanrednim lirskega pjesmama.

DOLAZI!

100% njemački veletonfilm u režiji Wilhelm Thiele-a

LE BAL

Zagreb je bio oduševljen ovim djelom i nazvao ga najljepšim njemačkim tonfilmom.

100% tonfilm mladosti i ljepote, duha i humora

Fox Movietone Follies

tonfilm u kojem svi govore, svi pjevaju i svi plešu.

Tonfilm s originalnim glazbenim šlagerima i novim plesom „Breakaway“.

Glasba: Konrad Mitchel i Gottler, igra David Rollins, Sue Carol i... to ćete vidjeti!

100% njemački Super-tonfilm.

Najveći tonfilmski epos iz povijesti kolonizacije:

MAGIJA ZAPADA

Cijela svjetska štampa je sa oduševljenjem pisala o ovom najvećem tonfilmskom djelu, koje ovjekovjeće herojski pothvat pionira za kulturu i napredak. „Fox“ sjajna produkcija! Posvetile pažnju našim očasima!

UVELI SMO

stalno PEDIKIRANJE - HIGIJENU NOGU. Cijena 10 Din.

Rada

ŠIBENIK

GRAĐANI I PU'TNICI!

Svratite se kod **MARJANA**, gdje ćete uz izvrsno okrjepljujuće Zagrebačko bijelo i crno Pivo, naći u svako doba svakovrsnih gurmanskih delikatesa: guščih pasteta, svinjskih jezika, prvoklasnih hrenovka i kobasicu, domaćih najfinijih sardina, na poseban način spremlijenog svinjskog i goveđeg paprikaša, praške šunke, raznovrsnog sira, Gavrilovićeve i „Zeppelin“ salame, te mnogih drugih specijaliteta a naročito uvijek svježeg užičkog kajmača.

Dodite i okrijepite se!

ZAGREBAČKA PIVARA - Šibenik

Zagrebačka ulica.

Tri poslovne dvorane sa magazom na obali blizu perivoja iznajmlju se odmah.

SAMOSTAN sv. FRANE

Šibenska Okružna Banka D. D. Šibenik

Telefon br. 68. — Brzojavi : Krugobanka

Prima uloge na štednju na knjižice i po tekućem računu te ih ukamaće najpovoljnije.

Vrši sve bankovne poslove uz najbolje uvjete

Robni odio — Telefon br. 9.

Vaše tiskalice i oglasi odlučuju

Vaš uspjeh!

U Odlikovanom Grafičkom Zavodu tiskari E. Vitaliani i Sin Šibenik. — Telefon broj 47

moxete naručiti i dobiti izrađeno uz jeftinu cijenu stampane: koverte, listovni papir, račune, fakture, note, dopisnice, posjetnice, blokove, pozive, rasporedi, plakate, letak, cjenike, novine, brošure it.d.

Izradba tačna i savjesna.

Oglašiće u Primorskoj Rijeci!

SPREMAJ SE

Z A

5. / 1.

1932

Unajmljuju se dvije magaze, jedan dučan, velika konoba za vino, velika prostorija sa šesnaest kamenica za ulje, jedna štala, prostorije za skladište drva i ugljena i dvije prostorije za kancelariju, te dvorište sa prostorijama naročito prikladnim za garažu.

VESELA LENOCH-ŠUPUK
cesta Ante Šupuka 85.

Stipe Zorić, vrtlar

Šibenik
Poljana Kralja Petra

Prodaja svježeg cvijeća, te raznih biljka u loncima. Solidna izrada nadgrobnih vijenaca, kao vjenčanih buketa.

Također uređuje parkove. CIJENE UMJERENE

1000 listova konceptnog papira za kancelariju Din. 90.
1000 vel. listova bijelog papira za zamotavanje Din. 240.
Dobiva se kod: tiskare E. Vitaliani i Sin, Šibenik.

Nikola Stošić - Šibenik

Zagrebačka ulica.

PEKARNA i TRGOVINA
mješovitom i suhomesnatom robom,
na malo i na veliko.

GRGO OLIVARI I DRUGOVI

građevno poduzeće
ŠIBENIK

Preuzimlje i izvršuje sve vrste
građevinskih poslova najsoli-
dne i najkulantnije.
Obavlja sve spadajuće tehničke
radove, projekte i t.d.